



Republika Hrvatska
Visoki kazneni sud Republike Hrvatske
Zagreb, Savska cesta 62

Poslovni broj: I Kž-Us-39/2023-4

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki kazneni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca dr.sc. Lane Petö Kujundžić, predsjednice vijeća te Snježane Hrupek-Šabijan i mr.sc. Marijana Bitange, članova vijeća, uz sudjelovanje sudske savjetnice Martine Janković, zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv osuđenog I. S., zbog kaznenog djela iz članka 291. stavka 2. u vezi sa stavkom 1. Kaznenog zakona ("Narodne novine" broj 125/11., 144/12., 56/15. i 61/15. – ispravak, 101/17., 118/18. i 126/19. – dalje: KZ/11-I) i drugih, odlučujući o žalbi osuđenika podnesenoj protiv presude Županijskog suda u Zagrebu broj Kv I-Us-166/2022. (K-Us-46/2015.) od 23. prosinca 2022., u sjednici vijeća održanoj 6. travnja 2023.,

p r e s u d i o j e

I Djelomično se prihvaća žalba osuđenog I. S., preinačuje se prvostupanjska presuda na način da se na temelju članka 498. stavka 1. točke 1. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine" broj 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. – odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17., 126/19. i 80/22. – dalje: ZKP/08.) preinačuju u odluci o kazni:

1. presuda Županijskog suda u Zagrebu od 1. prosinca 2021., broj: Kv I-Us-129/2021., koja je potvrđena presudom Visokog kaznenog suda Republike Hrvatske od 7. srpnja 2022., broj: I Kž-Us-20/2022., a kojom su u odluci o kazni preinačene presuda Županijskog suda u Zagrebu od 7. travnja 2017., broj: K-Us-51/2012., preinačena u odluci o kazni, odluci o imovinskopravnom zahtjevu i odluci o oduzimanju imovinske koristi presudom Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 4. travnja 2019., broj: I Kž-Us-2/2018., kojom je osuđenom I. S. izrečena kazna zatvora u trajanju 6 (šest) godina, zbog počinjenja kaznenog djela iz članka 291. stavka 2. u svezi stavka 1. KZ/11-I i presuda Županijskog suda u Zagrebu od 9. studenog 2020., broj: K-Us-46/2015., preinačena u odluci o kazni i odluci o oduzimanju imovinske koristi presudom Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 11. lipnja 2021., broj: I Kž-Us-21/2021., kojom je osuđenom I. S. izrečena kazna zatvora u trajanju 7 (sedam) godina, zbog počinjenja kaznenih djela iz članka 333. stavka 1. Kaznenog zakona ("Narodne novine", broj: 110/97., 27/98., 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03. –

odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08. i 57/11. – dalje: KZ/97.) i članka 291. stavka 1. i 2. KZ/11-I, uz primjenu članka 51. i 52. KZ/11-I, te mu je izrečena jedinstvena kazna zatvora u trajanju 12 (dvanaest) godina i 10 (deset) mjeseci

i

2. presuda Županijskog suda u Zagrebu od 27. prosinca 2019., broj: K-Us-50/2014., koja je potvrđena presudom Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 7. srpnja 2021., broj: I Kž-Us-76/2020., kojom je osuđeni I. S. proglašen krivim zbog počinjenja kaznenog djela iz članka 347. stavka 1. KZ/97. te mu je izrečena kazna zatvora u trajanju 6 (šest) godina

pa se kazne zatvora iz navedenih presuda uzimaju kao utvrđene te se osuđeni I. S. (s osobnim podacima kao u prvostupanjskoj presudi) uz primjenu članka 51. stavka 2. i članka 53. stavka 1. Kaznenog zakona ("Narodne novine", broj: 125/11., 144/12., 56/15., 61/15., 101/17., 118/18., 126/19., 84/21. i 114/22. – dalje: KZ/11-III) osuđuje na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 18 (osamnaest) godina.

Na temelju članka 54. KZ/11-III osuđenom I. S. u izrečenu kaznu zatvora uračunava se vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 10. prosinca 2010. do 16. prosinca 2011., od 20. studenog 2012. do 23. srpnja 2014. te od 4. kolovoza 2015. do 25. studenog 2015., vrijeme provedeno u ekstradicijskom pritvoru od 10. prosinca 2010. do 18. srpnja 2011. te vrijeme provedeno na izdržavanju kazne od 24. srpnja 2014. do 4. kolovoza 2015. te od 4. travnja 2019. pa nadalje.

II U ostalom dijelu odbija se kao neosnovana žalba osuđenog I. S., te se u pobijanom, a nepreinačenom dijelu potvrđuje prvostupanjska presuda.

Obrazloženje

1. Pobijanom presudom Županijskog suda u Zagrebu od 23. prosinca 2022., broj Kv I-Us-166/2022. (K-Us-46/2015.), u postupku nepravne obnove, na temelju članka 498. stavka 1. točke 1. ZKP/08. preinačene su u odluci o kazni presuda Županijskog suda u Zagrebu od 1. prosinca 2021., broj: Kv I-Us-129/2021., koja je potvrđena presudom Visokog kaznenog suda Republike Hrvatske od 7. srpnja 2022., broj: I Kž-Us-20/2022., a kojom su u odluci o kazni preinačene presuda Županijskog suda u Zagrebu od 7. travnja 2017., broj: K-Us-51/2012., preinačena u odluci o kazni, odluci o imovinskopravnom zahtjevu i odluci o oduzimanju imovinske koristi presudom Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 4. travnja 2019., broj: I Kž-Us-2/2018., kojom je osuđenom I. S. izrečena kazna zatvora u trajanju 6 (šest) godina, zbog počinjenja kaznenog djela iz članka 291. stavka 2. u svezi stavka 1. KZ/11-I i presuda Županijskog suda u Zagrebu od 9. studenog 2020., broj: K-Us-46/2015., preinačena u odluci o kazni i odluci o oduzimanju imovinske koristi presudom Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 11. lipnja 2021., broj: I Kž-Us-21/2021., kojom je osuđenom I. S. izrečena kazna zatvora u trajanju 7 (sedam) godina, zbog počinjenja kaznenih djela iz članka 333. stavka 1. KZ/97. i članka 291. stavka 1. i 2. KZ/11-I, uz primjenu članka 51. i 52. KZ/11-I, te mu je izrečena jedinstvena kazna zatvora u trajanju 12

(dvanaest) godina i 10 (deset) mjeseci i presuda Županijskog suda u Zagrebu od 27. prosinca 2019., broj: K-Us-50/2014., koja je potvrđena presudom Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 7. srpnja 2021., broj: I Kž-Us-76/2020., kojom je osuđeni I. S. proglašen krivim zbog počinjenja kaznenog djela iz članka 347. stavka 1. KZ/97. te mu je izrečena kazna zatvora u trajanju 6 (šest) godina pa je na temelju članka 51. Kaznenog zakona ("Narodne novine", broj: 125/11., 144/12., 56/15., 61/15., 101/17., 118/18., 126/19. i 84/21. – dalje: KZ/11-II) osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 18 (osamnaest) godina i 8 (osam) mjeseci u koju mu je na temelju članka 54. KZ/11-II uračunato vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 10. prosinca 2010. do 16. prosinca 2011., od 20. studenog 2012. do 23. srpnja 2014. te od 4. kolovoza 2015. do 25. studenog 2015., vrijeme provedeno u ekstradicijskom pritvoru od 10. prosinca 2010. do 18. srpnja 2011. te vrijeme provedeno na izdržavanju kazne od 24. srpnja 2014. do 4. kolovoza 2015. te od 4. travnja 2019. pa nadalje.

2. Protiv te presude žali se osuđeni I. S., po braniteljima, odvjetniku Č. P. i odvjetnici J. S., zbog bitnih povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. i stavka 2. ZKP/08., povrede kaznenog zakona iz članka 469. točka 4. ZKP/08. i odluke o kazni iz članka 471. stavka 1. ZKP/08., s prijedlogom da Visoki kazneni sud Republike Hrvatske "usvoji žalbu osuđenika" te ukine pobijanu presudu i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje, odnosno podredno da preinači pobijanu presudu na način da osuđeniku izrekne jedinstvenu kaznu zatvora u kraćem trajanju.

3. Odgovor na žalbu nije podnesen.

4. Spis je, u skladu sa člankom 474. stavkom 1. ZKP/08., prije dostave sucu izvjestitelju, dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

5. Žalba je djelomično osnovana.

6. Osuđeni I. S. u žalbi navodi da je prvostupanjski sud počinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavak 1. točka 11. ZKP/08. jer da su razlozi pobijane presude u znatnoj mjeri proturječni obzirom da je u točki 6.2. obrazloženja pobijane presude navedeno da je sud prilikom odlučivanja uzeo u obzir životnu dob i zdravstveno stanje osuđenika, a da je u točki 6.3. izrijekom naveo da te okolnosti nije razmatrao i da nisu od značaja za odlučivanje. Također, navodi da postoji znatna proturječnost između onoga što se navodi u razlozima presude i isprava i to da je u točkama 3.2. i 5.1. obrazloženja pobijane presude navedeno da osuđenik nije stupio na izdržavanje kazne zatvora izrečene presudom Županijskog suda u Zagrebu od 27. prosinca 2019. broj K-Us-50/2014., a da iz rješenja toga suda od 10. studenog 2021. broj I-1387/2021-2. proizlazi da je upućen na izdržavanje kazne zatvora upravo po toj presudi, zbog kojih proturječnosti da nije moguće ispitati pobijanu presudu.

6.1. Suprotno žalbenim navodima, prvostupanjski sud je u točki 6.2. obrazloženja pobijane presude naveo da je prilikom donošenja odluke o kazni uzeo u obzir okolnosti (životnu dob, narušeno zdravstveno stanje i protek vremena od počinjenja kaznenog djela) koje su osuđeniku cijenjene u presudi Županijskog suda u Zagrebu broj K-Us-50/2014. od 27. prosinca 2019., dok u točki 6.3. obrazlaže zašto nije uzeo u obzir nove okolnosti na kojima osuđenik temelji svoj zahtjev za obnovom postupka

(aktualna životna dob, pogoršanje zdravstvenog stanja, uzorno ponašanje za vrijeme izdržavanja kazne i ponašanje nakon počinjenja djela) koje nisu razmatrane ranijim pravomoćnim presudama pa nisu niti odlučne za obnovu postupka u smislu članka 498. stavak 1. točka 1. ZKP/08. kako to prvostupanjski sud ispravno zaključuje.

6.2. Nadalje, točno je da iz rješenja Županijskog suda u Zagrebu od 10. studenog 2021. broj I k I-1387/2021-2 proizlazi da je osuđenik upućen na izdržavanje kazne zatvora po presudi toga suda od 27. prosinca 2019. broj K-Us-50/2014., no suprotno žalbenim navodima, isto ne znači da je osuđenik i stupio na izdržavanje te kazne tim više što iz sadržaja toga rješenja proizlazi da se već nalazi na izdržavanju kazne po drugoj sudskoj odluci, a kako to ispravno prvostupanjski sud obrazlaže u točkama 3.1. i 3.2. obrazloženja pobijane presude.

6.3. Slijedom navedenog, nije utvrđeno postojanje proturječnosti i arbitrarnosti na koje osuđenik upućuje žalbom, štoviše, ocjena je Visokog kaznenog suda Republike Hrvatske da pobijana presuda sadrži jasne, neproturječne i potpune razloge o svim, za odluku, bitnim činjenicama zbog čega pobijanom presudom nije ostvarena bitna povreda kaznenog postupka iz članka 468. stavak 1. točka 11. ZKP/08.

7. Osuđenik u žalbi navodi da je prvostupanjski sud pobijanu presudu donio na temelju odredbe članka 51. KZ/11-II, a ne na temelju odredbe članka 60. stavka 2. točke c) KZ/97. koja je blaža za osuđenika i koja je vrijedila u vrijeme počinjenja kaznenih djela za koja je osuđen pa da je time teško povrijeđeno načelo zakonitosti odnosno pravo na pravično suđenje zajamčeno člankom 31. stavak 1. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 56/90., 135/97., 8/98., 113/00., 124/00., 28/01., 41/01., 55/01., 76/10., 85/10. i 5/14., dalje: Ustav) i člankom 7. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda ("Narodne novine – Međunarodni ugovori" broj 18/97., 6/99., 14/02., 13/03., 9/05., 1/06. i 2/10., 13/17., dalje: Konvencija), pritom se pozivajući na odluke Europskog suda za ljudska prava (dalje: ESLJP), čime da je prvostupanjski sud počinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavak 2. ZKP/08.

7.1. Međutim, razmatranje koji je zakon blaži za počinitelja moguće je samo uzimanjem u obzir izmjene Kaznenog zakona koje su stupile na snagu do pravomoćnosti presude kojom se odlučuje o krivnji i djelu te primjeni materijalnog zakona, a ne i u postupku povodom izvanrednog pravnog lijeka – tzv. nepravne obnove kaznenog postupka u smislu članka 498. stavka 1. točke 1. ZKP/08. pa u slučaju da je za neka kaznena djela u stjecaju primijenjen KZ/97., a druga KZ/11-I, što je ovdje slučaj, jedinstvena kazna se izriče po pravilima o stjecaju koje predviđaju odredbe članka 51. KZ/11-II kako to prvostupanjski sud pravilno obrazlaže u točkama 4.1., 4.2. i 4.3. obrazloženja pobijane presude.

7.2. U tom smislu nije ostvarena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavak 2. ZKP/08. niti su osnovani žalbeni navodi osuđenika o povredi kaznenog zakona jer da je primjenom KZ/11-II primijenjen zakon koji se ne može primijeniti.

8. Pozivajući se na odluke ESLJP Lonić protiv Hrvatske i Zahirović protiv Hrvatske, osuđenik u žalbi navodi da mu je povrijeđeno pravo na jednakost oružja, koje je ključna sastavnica prava na pravično suđenje, jer se, zbog propuštanja dostave, nije

mogao očitovati o mišljenju Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta o njegovu zahtjevu za obnovu postupka i to da okolnosti koje se navode u zahtjevu nisu od značaja prilikom ocjene o primjeni predloženog instituta. Međutim, odredbama ZKP/08. kod odlučivanja o izvanrednom pravnom lijeku nije propisana obveza dostave takvog podneska osuđeniku i njegovu branitelju niti mogućnost njihovog očitovanja na takav podnesak, zbog čega osuđeniku nije povrijeđeno pravo na jednakost oružja niti je ostvarena bitna povreda iz članka 468. stavak 2. ZKP/08.

8.1. Ta povreda nije ostvarena niti u odnosu na žalbene navode da je osuđeniku povrijeđeno pravo na pravično suđenje nezakonitim i diskriminatornim postupanjem, povredom načela subjektivnog koneksiteta jer je protiv osuđenika, umjesto jedinstvenog postupka, vođeno više postupaka za više istovrsnih kaznenih djela čime je doveden u nepovoljan položaj primjenom znatno strožih odredbi i sankcije po strožem zakonu kao i da je prvostupanjski sud prilikom donošenja pobijane presude primijenio dvostruke kriterije na način da mu je ponovno vrednovao otegotne okolnosti iz ranijih presuda, a da je olakotne okolnosti odbio ponovno vrednovati.

8.2. Naime, suprotno takvim navodima osuđenika, drugostupanjski sud nalazi da je prvostupanjski sud cijenio i olakotne okolnosti iz ranijih presuda, odnosno da je pri donošenju odluke o jedinstvenoj kazni zatvora, uzeo u obzir ranije izrečene kazne i sve relevantne otegotne i olakotne okolnosti koje su ispravno navedene u točkama 6.1., 6.1.1., 6.1.2., 6.2. i 6.2.1. pobijane presude. Pritom ovaj sud nije ovlašten preispitivati je li prilikom vođenja prvostupanjskih postupaka protiv osuđenika bilo uvjeta za spajanje postupaka već samo u okviru podnesenog izvanrednog pravnog lijeka preispitivati odluku o postojanju uvjeta za izricanje jedinstvene kazne zatvora i visini te kazne.

9. Međutim, u pravu je osuđenik da prvostupanjski sud nije pravilno odnosno dostatno cijenio značaj olakotnih okolnosti važnih za odmjeravanje jedinstvene kazne, ali samo onih olakotnih okolnosti koje su utvrđene u pravomoćnim presudama. Ostale olakotne okolnosti na koje osuđenik upire u žalbi ne mogu biti razmatrane niti su od značaja za izricanje jedinstvene kazne zatvora kod obnove kaznenog postupka iz osnove članka 498. stavak 1. točka 1. ZKP/08. već eventualno razlog za obnovu postupka po članku 498. stavak 1. točka 4. ZKP/08. (aktualna životna dob i pogoršanje zdravstvenog stanja) ili uvjetni otpust (uzorno ponašanje za vrijeme izdržavanja kazne i ponašanje nakon počinjenja djela).

9.1. Naime, svrha primjene odredaba o izricanju jedinstvene kazne pri stjecaju kaznenih djela kod tzv. nepravne obnove kaznenog postupka iz članka 498. stavka 1. točke 1. ZKP/08. nije ublažavanje kazne, već potreba da se prilikom izricanja jedne jedinstvene kazne vodi računa o specifičnosti višestrukog počinitelja različitih kaznenih djela i međusobnom odnosu tih djela, imajući u vidu vrstu i vrijeme njihovog počinjenja, s primarnim ciljem da se jedinstvenom kaznom postigne svrha kažnjavanja.

9.2. Imajući na umu olakotne okolnosti, osobito visoku životnu dob te narušeno zdravstveno stanje osuđenika kao i otegotne okolnosti, međusobni odnos počinjenih kaznenih djela, vrstu i vrijeme njihovog počinjenja, te vodeći računa o općim pravilima izbora vrste i mjere kazne, o svrsi kažnjavanja i pravilima o stjecaju kaznenih djela, trebalo je prihvatiti žalbu osuđenika i osuditi ga na jedinstvenu kaznu

zatvora u kraćem trajanju i to u trajanju od 18 (osamnaest) godina u koju mu je uračunato vrijeme lišenja slobode. Ocjena je Visokog kaznenog suda Republike Hrvatske da će se jedinstvenom kaznom zatvora od 18 (osamnaest) godina izraziti jasna društvena osuda zbog počinjenih kaznenih djela te će tako odmjerena kazna utjecati na osuđenika da se ubuduće suzdrži od činjenja kaznenih djela te će se utjecati i na sve ostale da ne čine kaznena djela, kao i na svijest građana o pogibeljnosti kaznenih djela i pravednosti kažnjavanja njihovih počinitelja.

10. Slijedom navedenog, kako ispitivanjem presude sukladno članku 476. stavak 1. točkama 1. i 2. ZKP/08. nisu nađene procesne ili druge povrede na koje drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti, na temelju članka 486. stavak 1. i članka 482. ZKP/08. odlučeno je kao u izreci.

Zagreb, 6. travnja 2023.

Predsjednica vijeća:
dr.sc. Lana Petö Kujundžić